

Replik: Leverera med kvalitet, kostnadseffektivt och utan förseningar och fördyrningar

Dagens Industri den 11 juni 2024

I sin debattartikel "Stål är avgörande för vår självförsörjningsgrad" faller Lina Håkansdotter i brist på egna argument tillbaka på att citera finans- och private equity-professorn Per Strömberg. Han säger om rapporten "Från brunt till grönt" skriven av en av oss (Sundén) att arbetet "inte är vetenskapligt granskat" och "baserat på subjektiva antaganden". Sedan dess har ytterligare sju rapporter och forskningsgenomgångar publicerats i den stora utvärdering av stålprojekten i norr som vi tagit initiativ till.

I likhet med Lina Håkansdotters debattartikel är Per Strömbergs påståenden naturligtvis inte heller vetenskapligt granskade och dessutom högst subjektiva. Med sitt uttalande dömer Strömberg exempelvis ut hela det svenska utredningsväsendet, det vill säga själva grunden för välavvägda politiska beslut på centrala samhällsområden.

Det finns dock ett betydligt mer intressant citat i sammanhanget. Det är från ArcelorMittal, världens största ståltillverkare baserad i en demokrati, och lyder: "Green hydrogen is too expensive to use in our EU steel mills, even though we've secured billions in subsidies". Uttalandet kom i februari i år och grundar sig på samma iakttagelser och analyser som görs i Sundéns rapporter "Från brunt till grönt" och "Lönsam eller kostsam?".

Med andra ord: trots miljarder i gröna stöd går kalkylen med europeiskt vätgasbaserat grönt stål inte ihop.

Vi har hela tiden påpekat att investeringarna i vätgasbaserad järnsvamp i Norrbotten i allra bästa fall kan ge en marginell avkastning, men denna avkastning är för låg i förhållande till de enorma riskerna. Många av dessa risker listas även i Region Norrbottens studie som Håkansdotter refererar till. Och Region Norrbottens studie är naturligtvis inte heller vetenskapligt granskad och bygger dessutom helt och hållet på de inblandade företagens subjektiva och färgade antaganden om att alla projekt blir starkt lönsamma.

Håkansdotters budskap går stick i stäv med ArcelorMittals uttalande. Någon måste ha fel.

ArcelorMittal har erfarenhet av att tillverka stål i snart 50 år med en årsproduktion på 78 miljoner ton 2022. H2GS är ett riskkapitalbolag helt utan erfarenhet av järnmalms-, järn- och stålmarknaderna. De har inte tillverkat ett enda kilo av det stål de säger sig ha sålt. Det är upp till var och en att själv bedöma vem som har högst trovärdighet – Lina Håkansdotter eller ArcelorMittal.

H2GS har nu bara en uppgift: att visa att de kan leverera – koldioxidsnålt, med kvalitet, kostnadseffektivt och utan ytterligare förseningar och fördyrningar. Misslyckas de, och hela

stålvärlden kommer garanterat att titta på, riskeras den gröna omställningen av den europeiska stålindustrin när de privata aktörerna kommer kräva än mer offentliga stöd för att ställa om.

Med tanke på att inte en enda av H2GS aviserade planer och investeringskalkyler hittills stämt med verkligheten är sannolikheten inte särskilt hög för att de kommer lyckas.

Magnus Henrekson

David Sundén